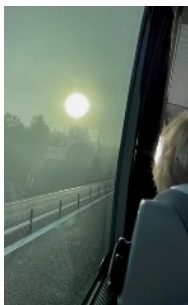

2022-08-24

Resan till Nora!

Tidig morgon med tydlig höstkänsla, och Sören på Wikmans buss rattar oss genom landskapet mot Noraskogs Bergslag, och gamla Nora, med stadsrättigheter från mitten av 1600-talet.

Efter fikapaus vid Ölme, och vidare genom Karlskoga, är vi vid elvatiden framme vid torget i Nora. Guiden Magdalena, med anknytning till Byn i Furtan, möter upp och ger oss en genomgång av Noras historia, och sedan leder hon oss på en promenad runt i de äldsta delarna.

Bergsbruket har här varit en viktig näring ända sedan 12-1300-tal. Som stad under 1600-talet blev den ett centrum för järn och jordbruk.

Invid torget ligger kyrkan, den andra i sitt slag i staden. Vi fick oss berättat sägnen om hur två oxar visade platsen för var den skulle byggas. Den byggdes i romansk stil, samtidigt med flera av de övriga byggnaderna runt torget, under slutet av 1800-talet. Den är mycket vacker, och det 55 meter höga tornet syns från alla håll i staden.

Nedan: Tre borgarhus och telefonkiosk på andra sidan torget.

Ett minnesmärke över bergshanteringens uppfördes här på torget under 1950-talet: Bergslagsbrunnen.

Runt brunnen är stenväggarna utsmyckade med olika uthuggna arbetsmotiv från gruvnäringen, och gruvarbetaren och hans hustru blickar vaksamt ut över omgivningarna!

(I huset i bakgrunden på bilden till höger ryms idag Noras diversehandel, med ett otal prylar. Övervåningen rymde för länge sedan Noras Flickskola, där bl.a. Dagmar Lange/mer känd som förf. Maria Lang, var elev.)

Husen som fanns här i staden på 1600-talet var mest låga, grå trähus, som dock brann upp den stora stadsbranden 1731.

Ett stenhus, till höger, stod dock till stor del emot lågorna.

När man återuppbyggde staden efter branden följde man den gamla rutnätsiga stadplanen.

Många hus från 1700-talet, låga träbyggnader, oftast målade i falurött, finns idag kvar i flera kvarter.

De ligger uppblandade med hus från 1800-talet: Då bygger man oftast på en våning till, och målar husen i ljusa kulörer, i nya oljefärger.

Att bygga i sten var dyrare och sågs som finare, - det blev populärt att imitera sten genom att lägga träskivor som skulle se ut som att de var murade!

Skvallerspeglarna på 1800-talshusen som vetter mot gatan är ett annat typiskt inslag i gatubilden. Men det finns också många fina trädgårdar bakom att kika in i.

Nora marknad är förstås också ett gammalt välkänt begrepp, lika väl som Arvika Márten! Magdalena fick oss att sjunga Tre små gummor....!! I verkligheten kom de visst aldrig fram till Nora!

Sista helgen i september går den av stapeln, överallt längs trottoarkanterna kan man se vita uppmålade och numrerade märken för de olika stånden.

Mot slutet av 1800-talet tillkom flera större byggnader i sten, bl.a Stadshotellet, som också var rådhus till en början, och Nora Stationshus.

Det gröna taket bakom hör till Stationsbyggnaden, som vi dock aldrig kom till. Framför ses lokstallarna och Järnvägsmuséet.

Järnvägen som byggdes här i mitten av 1800-talet är Sveriges allra första normalspåriga järnväg för persontrafik!

Den var en förutsättning för att klara järnhanteringens transporter, och det var mycket högtidligt när det första ångloket Oscar anlände första gången till Nora Station!

Numera kan man här sommartid åka veteranståg till gruvan i Persberg, och till Järle (tror jag det var).

Under 1800-talet byggdes även fler privata större stenhus, särskilt runt torget, t.ex Nordenmalmska vid torget, - byggt i Jugendstil, i tre våningar, med torn, och det första med vattenklosett.

På 1900-talet började man även bygga större villor, med det nya att det man anlade trädgård även på framsidan av husen.

Järnstaket och murar uppbyggda av lokala stenar från gruvorna runt om hörde till!

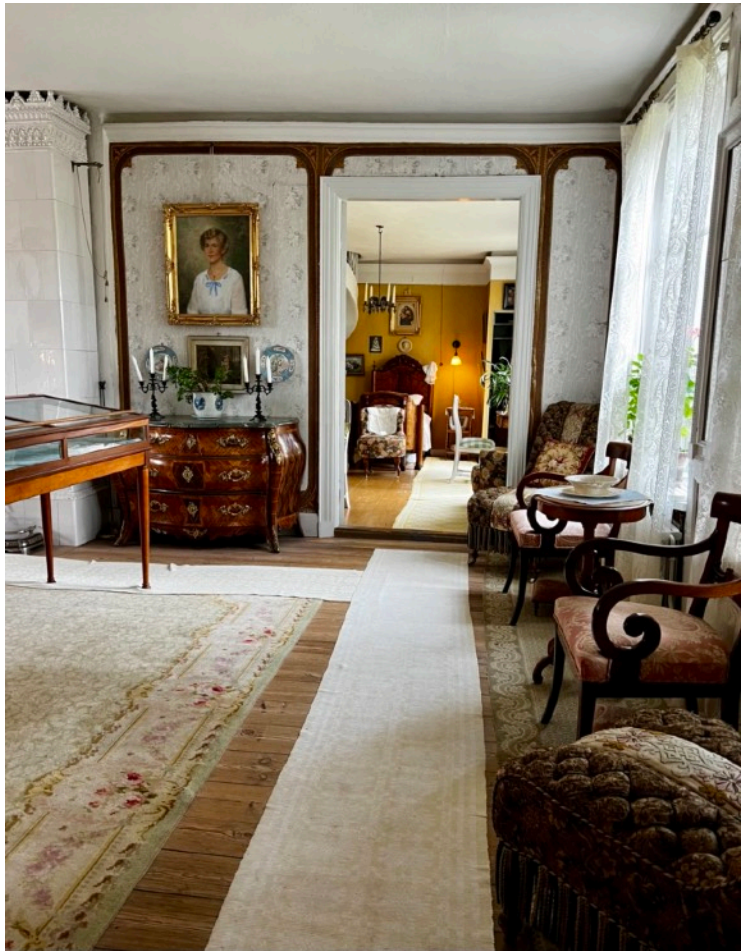
Göthlinska gården är en välkänd 1700-talsgård, som fått sitt namn efter familjen Göthlin som flyttade in under 188-talet. Deras borgarhem från sekelskiftet står idag intakt som det såg ut 1912. Den efterlevande dottern skänkte det till en stiftelse, och idag är det ett museum.

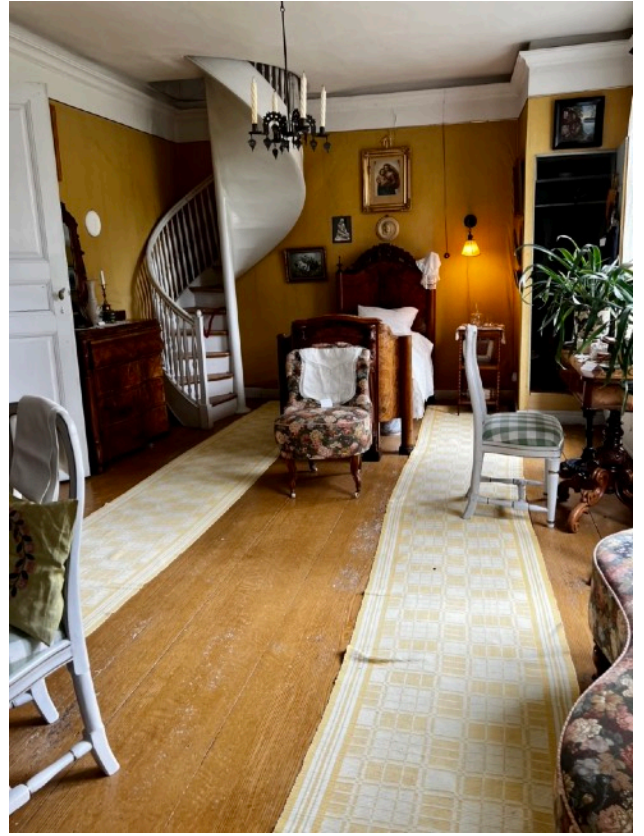
Här är vi på väg in i den fina trädgården, som förr sträckte sig ända ner till Norasjöns strand. På 30-talet anlades strandpromenaden, - trots familjens motstånd...

In i huset kom vi inte vid guidningen, men jag kunde senare under "egentiden" återvända och hade då turen att få en kort kik in, så de bilderna är därifrån!

Norasjön, och strandpromenaden är självklart att bese som turist! Här är vackert, och omtyckt stråk både för pensionärer och skolklasser på joggingtur, kunde vi se!

Nedan ses till vänster båten, som går över till ön tvärsöver vattnet, lokstallarna och en del av Selma G, en av de tre serveringar som säljer Noras goda glass.

Vid Strandstugans Servering, intill den gamla strandstugan, som ligger vid sjöpaviljongen, kan man också köpa glassen. Inne i den gamla stugan finns det ursprungliga möblemanget kvar, även om serveringen nu sker i den nyare byggnaden.

Upp från strandstugan mot torget, där är "Mördarbacken"! Inte bara för att den är brant uppför, utan för att flera av Maria Långs deckare utspelas i husen här! Även filminspelningar har gjorts här, t.ex "Kung Liljekonvalj av dungen!"

Loppisar och "antikviteter", det fanns det många,
- jag var glad över att också finna en riktig och fin bosättningsaffär! En fin bakform därifrån blev en bra souvenir!

Mat fick vi också på resan, även om vi fick vänta på den ett tag. En enkel lunchbuffé på stadshotellet. En grupp före oss hade tagit det mesta i besittning, så vi blev utspridda åt olika håll, både ute och inne.

Just det ställde nog till det lite, en del av gruppen var inställd på att vi skulle prata ihop oss om att lämna torget tidigare för att med bussen göra en kort visit på Bryggeriet, en bit ifrån centrum, där det var utställningar av konsthantverk och annat, men den frågan nådde nog inte alla. Så medan en del avrundade lunchen med den berömda glassen, så var det andra som bara väntade vid bussen, och något besök vid bryggeriet hanns aldrig med.

Men alla som ville fick sin glass, före eller efter lunch, och det var absolut viktigast. Och på Bryggeriet var kanske inte allt öppet ändå?

Glassen? Dagens smak var grapefrukt, som kunde kombineras med vanilj och valnöt, som alltid finns.

En mjuk och krämig, dagsfärsk, och jättegod glass!!

Hemvägen gick över Filipstad, men det var nog flera som slumrade till efter en lång dag.

Vår ordförande Jan tackade chauffören, men hade även en nyhet att berätta. Om den kan du läsa en notis under Senaste Nytt!

Vid kamera och dator,

Annelise

